

De zaak ziet op de leden van een Afgaans gezin, bestaande uit de beide ouders en zes minderjarige kinderen, die op grond van de EU-Dublinverordening vanuit Zwitserland zouden worden overgedragen aan Italië, het land waar zij, op het jongste gezinslid na, Europa voor het eerst binnen kwamen. Verzoekers stellen dat een gedwongen terugkeer naar Italië, zonder individuele garanties met betrekking tot hun behandeling, een schending vormt van artikel 3 EVRM (verbod van foltering en onmenselijke behandeling). Dit voornamelijk in verband met de slechte opvangvoor-zieningen en leefomstandigheden voor asielzoekers in Italië, waardoor zij het risico lopen te worden blootgesteld aan onmenselijke behandeling. Volgens verzoekers hebben de Zwitserse autoriteiten dit risico onvoldoende getoetst en hebben zij bovendien onvoldoende rekening gehouden met het belang van het gezin, wat strijdig is met artikel 8 EVRM (recht op eerbieding van privé- familie- en gezinsleven) en artikel 13 EVRM (recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel). Waar de Hofuitspraak alleen juridisch bindend is voor Zwitserland gaat het hier, naar verwachting, om een leading judgment en zullen andere Europese landen dan ook in overeenstemming handelen met deze jurisprudentie. Vanwege het evidente belang van de uitkomst in het onderhavige geschil voor het Europees asielbeleid besloot onder meer Nederland te interveniëren.

Het Hof overweegt dat er sprake is van tekortkomingen in de opvang voor asielzoekers in Italië, zoals een gebrek aan opvangplekken, overvolle faciliteiten en ongezonde en gewelddadige omstandigheden. Het Hof benadrukt echter dat de situatie in Italië niet vergelijkbaar is met die in Griekenland, zoals vastgesteld in de M.S.S.-uitspraak (21/11/2011; nr. 30696/09), waarna Dublinoverdrachten aan Griekenland door andere lidstaten werden opgeschort. Onderhavige zaak behoeft dan ook een andere benadering. Voorts overweegt het Hof dat asielzoekers, als kwetsbare groep, bijzondere bescherming verdienen. Met name asielzoekende minderjarigen worden gezien als bijzonder kwetsbaar, ook als ze in het gezelschap van hun ouders verkeren. Het Hof concludeert dat, gelet op de situatie dat in Italië niet voor alle asielzoekers opvangplekken voorhanden zijn en de kans bestaat dat een asielzoeker opgevangen wordt in een opvangcentrum waar de omstandig-heden slecht zijn, de Zwitserse autoriteiten vooraf individuele garanties hadden dienen te krijgen van Italië dat verzoekers terecht komen in een omgeving die bij de leeftijd van hun kinderen past en dat het gezin bijeen blijft. De overdracht van verzoekers naar Italië zou in strijd kunnen zijn met artikel 3 EVRM als deze individuele garanties ontbreken. De overige klachten worden door het Hof niet-ontvankelijk verklaard.

Met hun *dissenting opinion* komen de Andorraanse, Zweedse en Monegaskische rechters tot een andere conclusie. Zij zijn van oordeel dat de leefomstandigheden van verzoekers in Italië niet de hoge drempel haalt om schending van artikel 3 EVRM aan te nemen. Gezien de feiten kan niet worden aangetoond dat in Italië een concreet risico op onmenselijke behandeling van verzoekers bestaat. Daarbij is er onduidelijkheid over het criterium van kwetsbaarheid. De vraag rijst of individuele garanties voorafgaand aan de overdracht alleen moeten worden gevraagd voor families met kinderen of voor alle (kwetsbare) asielzoekers.